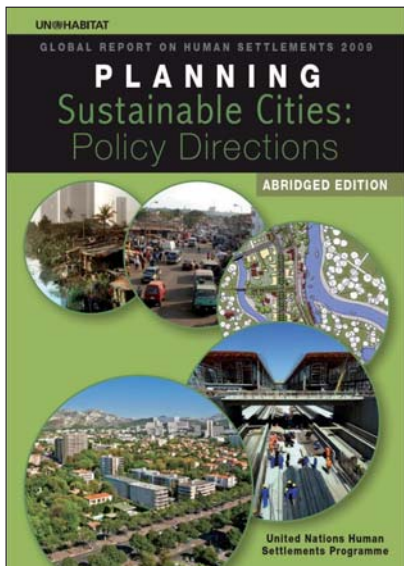

Agenda Habitat – zastrešenie a udržateľnosť mestského rozvoja

UN Habitat je program Organizácie Spojených národov pre ľudské sídla, ktorému Valné zhromaždenie udelilo mandát podporovať sociálny a environmentálny trvalo udržateľný rozvoj miest, s cieľom vytvoriť adekvátne prístrešie pre všetkých. Podporuje prijatie návrhov textov rozhodnutí a odporúčaní k jednotlivým dokumentom tak, aby zabezpečovali maximálnu efektívnosť, vyváženú participáciu a transparentnosť fungovania mechanizmov a zabezpečenie rovnakých práv pre všetky strany. Stratégia Globálneho akčného plánu Agendy Habitat je založená na vytváraní legislatívneho, inštitucionálneho a finančného rámca, ktorý umožní súkromnému sektoru, mimovládny organizáciám a spoločenským skupinám, aby plne prispievali k dosiahnutiu primeraného bývania pre všetkých a k dosiahnutiu trvalo udržateľného rozvoja.

Agenda Habitat v SR

Vláda SR na základe záväzného prihlásenia sa k Agende Habitat vypracovala Návrh opatrení na plnenie cieľov národného akčného plánu, ktorý je súčasťou Národnej správy o rozvoji osídlenia a bývania v SR. Rozhodnutím ministerstva životného prostredia bol zriadený Národný výbor Habitat v Slovenskej republike ako stály poradný orgán pre monitorovanie a koordináciu implementácie Agendy Habitat v Slovenskej republike.

Členovia národného výboru aktualizovali v roku 2002 dokument *Národný akčný plán rozvoja osídlenia a bývania v Slovenskej republike* na základe prijatých medzinárodných dokumentov OSN (Agenda Habitat, Deklarácia o mestách), ako aj koncepčných a strategických materiálov v oblasti osídlenia a bývania (Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, Národný plán regionálneho rozvoja SR, Konceptcia štátnej bytovej politiky do roku 2005 s výhľadom do roku 2010) a ďalších materiálov z dotknutých oblastí.

V roku 2006 členovia Národného výboru Agendy Habitat v SR vypracovali vyhodnotenie plnenia Národného akčného plánu rozvoja osídlenia a bývania

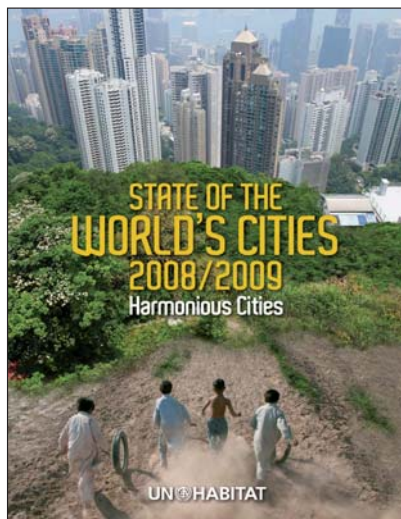
v Slovenskej republike, ktoré skonštatovalo priebežné plnenie určených úloh podľa vecnej príslušnosti jednotlivými ministerstvami. Opatrenia v oblasti rozhodovacieho, riadiaceho a operačného mechanizmu, v oblasti financovania a ekonomických podmienok, infraštruktúry a bytovej výstavby, trvalo udržateľného urbanistického rozvoja, informačného a monitorovacieho systému a medzinárodnej spolupráce sa postupne naplňujú.

22. zasadnutie UN Habitat

Posledné 22. zasadnutie Riadiacej rady Programu Organizácie Spojených národov pre ľudské sídla (UN-HABITAT) sa uskutočnilo v dňoch 30. marca – 3. apríla 2009 v Nairobi (Keňa).

Rezolúcie prijaté na 22. zasadnutí Agendy Habitat

- Rezolúcia 22/1: *Tretie zasadnutie Organizácie Spojených národov, zasadnutie k zastrešeniu a udržateľnosti mestského rozvoja*
- Rezolúcia 22/2: *Dostupné finančné prostriedky na bývanie*
- Rezolúcia 22/3: *Mestá a zmena klímy*

- Rezolúcia 22/4: *Posilnenie rozvoja mestskej mládeže*
- Rezolúcia 22/5: *Program Organizácie Spojených národov o ľudských sídlach*
- Rezolúcia 22/6: *Udelenie ocenení v oblasti Habitat*
- Rezolúcia 22/7: *Pracovný program a rozpočet Organizácie Spojených národov pre Program ľudských sídiel na obdobie rokov 2010 – 2011*
- Rezolúcia 22/8: *Smernice prístupu k základným službám pre všetkých*
- Rezolúcia 22/9: *Spolupráca Juh-Juh v Programe o ľudských sídlach*
- Rezolúcia 22/10: *Svetová diskusia o mestách*
- Rezolúcia 22/11: *Vývoj ľudského osídlenia v obsadenej palestínskej oblasti*

Rezolúcia č. 22/3 *Mestá a zmena klímy* prijatá Riadiacou radou Agendy Habitat 3. apríla 2009 vyzýva vlády, aby presadzovali zásady a prax udržateľnej urbanizácie a posilňovali úlohu príslušných miestnych orgánov pri uplatňovaní týchto princípov a postupov, s cieľom zlepšiť životné podmienky obyvateľov miest. Ďalej vyzýva na znižovanie rizík v rýchlo urbanizova-

nom svete ľudských sídiel, vrátane krehkých ekosystémov.

Uznáva, že zmeny klímy môžu mať dôsledky na trvalo udržateľný rozvoj, vrátane negatívnych vplyvov na bývanie, infraštruktúru, základné služby a kvalitu života v mestách.

Pripomína, že mestá majú hrať kľúčovú úlohu pri podpore energetickej účinnosti, a to prostredníctvom vhodného mestského plánovania, riadenia a stavebných postupov vhodných pre udržateľný rozvoj miest. Upozorňuje na to, že urbanizácia, keď je zle riadená, môže viesť k sociálnemu vylúčeniu a chudobe, k nekontrolovanému rozrastaniu miest, k neudržateľnej spotrebe a znečisteniu pôdy, vody a ďalších prírodných zdrojov, čo urýchľuje zhoršovanie životného prostredia a negatívne zmeny klímy.

Uznáva, že úsilie o posilnenie udržateľnej urbanizácie tiež ponúka príležitosti rozšírenia stratégií pre zmenu klímy, vrátane zmierňovania a prispôsobovania, a to prostredníctvom presadzovania participatívneho plánovania, riadenia a správy vecí verejných, prostredníctvom využívania infraštruktúry a základných služieb, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu.

Ďalšia prijatá rezolúcia č. 22/4 o *posilnení rozvoja mestskej mládeže* uznáva, že veľkú časť svetovej populácie tvoria mladí ľudia, ktorí sú ovplyvňovaní problémami nezamestnanosti, neudržateľným rozvojom miest, problémami, ktoré môžu byť ďalej umocnené svetovou hospodárskou krízou. Rezolúcia vyzýva vlády, súkromný sektor, občianske združenia na zriadenie a podporu fondov pre mládežnícke organizácie na podporu vzdelávania a posilnenie iniciatív na zapojenie mladých ľudí do programov rozvoja miest, aby boli schopní rozhodovať a prijímať účinné opatrenia pre trvalo udržateľný rozvoj miest, kvalitný život v nich a zamestnanosť mládeže.

Ing. Mária Remšíková, Ing. arch. Zdena Brzá
SAŽP – CMŽP Žilina

Publikáciu vydalo Regionálne environmentálne centrum Bratislava